

SLOVENŠČINA (6.–9. razred)

Pravila in kriteriji ocenjevanja

I. NAČIN OCENJEVANJA IN ŠTEVILO OCEN

Znanje se v šolskem letu oceni najmanj šestkrat – tri pisna ocenjevanja znanja in najmanj tri ustne ocene.

II. PISNO OCENJEVANJE ZNANJA IZ VSEBIN JEZIKOVNEGA IN KNJIŽEVNEGA POUKA

Znanje učencev bo na osnovi pisnega ocenjevanja ocenjeno trikrat v šolskem letu. Pisna ocenjevanja so strukturirana tako, da imajo v izhodišču znano/neznano umetnostno in/ali neumetnostno besedilo, eno od treh ocenjevanj pa bo namenjeno pisanju daljših (po)ustvarjalnih besedil oz. tvorbi neumetnostnega besedila.

Datumi za pisna ocenjevanja so napovedani za celo šolsko leto. Učenec, ki je odsoten na dan pisnega ocenjevanja, je načeloma pisno ocenjen naslednjo uro, ko je prisoten pri slovenščini. Izjema je učenčeva dolgotrajnejša odsotnost, tj. strnjeno pet ali več delovnih dni; v tem primeru morajo starši pravočasno napovedati otrokovo odsotnost tudi učitelju slovenščine.

Ocenjevanje daljših (po)ustvarjalnih besedil je v vseh razredih lahko celostno ali s točkovnikom. Ocene pisnih preizkusov, ki so ocenjeni s točkovnikom, se oblikujejo po naslednjih odstotnih mejah:

Odstotek (%)	Ocena
90–100	odl (5)
80–89	pdb (4)
60–79	db (3)
45–59	zd (2)
0–44	nzd (1)

Ne glede na to, ali bo ocenjevanje daljših (po)ustvarjalnih besedil celostno ali s točkovnikom, bo sledilo spodnjim opisnim kriterijem.

OPISNI KRITERIJI ZA VREDNOTENJE (PO)USTVARJALNIH BESEDIL

<p>1. Vsebina in upoštevanje značilnosti predpisane besedilne vrste</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Učenec je upošteval značilnosti predpisane besedilne vrste. • Učenec je razumel umetnostno besedilo, motive za ravnanje književnih oseb ... in ga je smiselno nadgradil (kot poustvarjalno ali ustvarjalno izpeljavo). • Ustrezno je vključil slogovne postopke (opis, oris, oznako, pripoved, dvogovor ...). • Izražal se je jasno, zanimivo, pestro, izvirno, brez zastranitev.
<p>2. Zgradba</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Učenec je členil besedilo na ustrezne sporočilne dele. • Uvodni in zaključni del je napisal učinkovito in izvirno. • Osrednji del je ustrezno razčlenil in stopnjeval. • Posamezne dele besedila je ustrezno povezal.

3. Slogovna ustreznost	<ul style="list-style-type: none"> • Učenec je izbral ustrezna izrazna sredstva (besedišče, slogovna sredstva ...). • Tvoril je raznolike in smiselne povedi.
4. Pravopisna in slovnična pravilnost	<ul style="list-style-type: none"> • Učenec je pokazal ustrezno pravopisno in slovnično znanje.

III. USTNO OCENJEVANJE ZNANJA IZ VSEBIN JEZIKOVNEGA IN KNJIŽEVNEGA POUKA

1. USTNO OCENJEVANJE ZNANJA (SPRAŠEVANJE)

Ustno ocenjevanje znanja je nenapovedano.

Merila za ocenjevanje:

OCENA:	MERILA:
odlično (5)	<p>Učenec tekoče pripoveduje v knjižni slovenščini. Vsi odgovori so pravilni. Natančno poimenuje vse pojme. Razlaga je popolna, nedvoumna, koherentna. Primeri so originalni, ilustrativni; učenec jih domiselno povezuje. Predstavitev je jedrnata, natančna, živa, kompleksna. Dopuščena je le manjša pomoč učitelja. <u>Vsi cilji pouka so doseženi.</u></p>
prav dobro (4)	<p>Učenec tekoče odgovarja v knjižni slovenščini na večino vprašanj. Natančno poimenuje večino pojmov. Razlaga izkazuje ustrezno razumevanje, a ni popolnoma jasna. Primeri so ustrezni, delno povzeti, delno lastni; učenec jih ustrezno uporablja. Predstavitev je primerna in jasna. Učitelj ga le delno usmerja. <u>Dosega minimalne in temeljne cilje.</u></p>

dobro (3)	Učenec odgovarja v knjižni slovenščini ob delni pomoči učiteljevih vprašanj. Delno poimenuje pojme; pozna le bistvene. Razlaga pojmov je približna, z napakami. Primeri so povzeti ali deloma ustrezni lastni; učenec jih le delno smiselno uporablja, argumenti so le deloma ustrezni. Predstavitev je zatikajoča se in nepopolna. Pravilno odgovori na več kot polovico vprašanj. <u>Dosega minimalne in temeljne cilje.</u>
zadostno (2)	Učenec odgovarja na učiteljeva vprašanja ob precejšnji pomoči. Dopusča se raba neknjižnega govora. Poimenovanje pojmov je pomanjkljivo; izkazano je le prepoznavanje s pomočjo učiteljevih primerov. Razlaga je pomanjkljiva, le ob izdatni pomoči učitelja. Primeri so pomanjkljivi, le približni. Uporaba primerov in učenčeva predstavitev sta pomanjkljivi, le ob izdatni pomoči učitelja. Učenec odgovori vsaj na polovico vprašanj. Učiteljeva pomoč je sorazmerno večja oziroma precej velika. <u>Učenec dosega minimalne cilje.</u>
nezadostno (1)	Učenec ne pokaže nikakršnega znanja niti ob zelo veliki pomoči; ne zna poimenovati pojmov, ni razlage, primerov ni ali so neustrezni, enako velja za njihovo uporabo, učenčeve predstavitve ni ali je kaotična. <u>Učenec ne dosega minimalnih ciljev.</u>

2. GOVORNI NASTOP

Govorni nastop je napovedan. O vsebini in številu nastopov se vsak učitelj odloča avtonomno, pri čemer mora vsak učenec v šolskem letu opraviti vsaj en govorni nastop.

Merila za ocenjevanje:

OCENA:	MERILA:
odlično (5)	<p>Učenec je temo predstavil izvirno, ustrezno, celovito in prepričljivo. Razčlenil jo je in stopnjeval. Izbral je domiselni naslov.</p> <p>Izbral in uporabil je prepričljive pripomočke oziroma primere in podatke poiskal v različnih virih, ki jih je znal primerjati.</p> <p>Učenec je govoril prosto, razločno, naravno, tekoče, dovolj glasno in imel stik s poslušalci.</p> <p>Govoril je knjižno, izražanje je bilo bogato. Njegova telesna drža in mimika sta bili ustrezni.</p> <p>Učenec je upošteval določeni časovni obseg nastopa.</p>
prav dobro (4)	<p>Učenec je temo predstavil ustrezno, celovito, prepričljivo, jo razčlenil in stopnjeval.</p> <p>Uporabil je primerne pripomočke oziroma primere in različne vire.</p> <p>Učenec je govoril prosto, razločno, naravno, tekoče, dovolj glasno, imel je stik s poslušalci.</p> <p>Govoril je knjižno, izražanje je bilo večinoma bogato. Njegova telesna drža in mimika sta bili večinoma ustrezni.</p> <p>Učenec je upošteval določeni časovni obseg nastopa.</p>
dobro (3)	<p>Učenec je temo predstavil ustrezno, toda preveč podrobno ali presplošno, vendar je zajela bistvo.</p> <p>Pri svojem delu je uporabljal vire, vendar je gradivo uporabljal neučinkovito.</p> <p>Učenec je govoril prosto, večinoma razločno, naravno, vendar ne popolnoma tekoče.</p> <p>Govoril je knjižno, vendar so bile v besedilu napake. Njegova telesna drža in mimika sta bili le delno ustrezni.</p> <p>Učenec je upošteval določeni časovni obseg nastopa.</p>
zadostno (2)	<p>Učenec je temo predstavil manj natančno oziroma presplošno, ni zajel bistva.</p> <p>Uporaba virov je bila skromna (le en vir ali posamezni elementi).</p> <p>Učenec ni govoril popolnoma prosto. Govor je bil nerazločen, nenaraven, manj razumljiv.</p> <p>V besedilu je bilo veliko napak (slovničnih, pravorečnih ...), izražanje je bilo skopo. Predstavitev ni bila tekoča. Telesna drža in mimika sta bili večino časa ustrezni.</p> <p>Učenec je upošteval določeni časovni obseg nastopa.</p>
nezadostno (1)	<p>Učenec ni pripravil govornega nastopa./</p> <p>Tema ni bila ustrezna oziroma predstavitev ni bila jasna./</p> <p>Učenec je bral zapisano besedilo./</p> <p>Govorni nastop je bil nerazumljiv./</p> <p>Tema je bila ustrezna, a je učenec govoril neknjižno in jezikovno nepravilno ali/ter njegova telesna drža in mimika nista bili ustrezni./</p>

	Učenec ni upošteval določenega časovnega obsega nastopa.
--	--

3. DEKLAMACIJA PESMI

Govorni nastop je napovedan. O vsebini in številu deklamacij se vsak učitelj odloča avtonomno.

Merila za ocenjevanje:

OCENA:	MERILA:
odlično (5)	Učenec zna besedilo na pamet. Z glasom ponazori vsa ločila. Upošteva tempo pesmi. Upošteva zvočnost pesmi. Deklamira sproščeno in s telesno govorico. Govor je razločen in dovolj glasen.
prav dobro (4)	Učenec zna besedilo na pamet. Z glasom ne ponazori vseh ločil. Pri deklamiranju ne upošteva dovolj zvočnosti in tempa pesmi. Govor je razločen in premalo glasen.
dobro (3)	Učenec zna besedilo na pamet. Med deklamiranjem se nekajkrat ustavi. Z glasom ne ponazori ločil. Potrebuje malo učiteljeve pomoči.
zadostno (2)	Učenec zna besedilo na pamet. Med deklamiranjem se velikokrat ustavlja, se mu zatika. Z glasom ne ponazori ločil. Potrebuje veliko učiteljeve pomoči.
nezadostno (1)	Učenec besedila ne zna na pamet. Pri deklamaciji se mu zatika, pogoste so pavze in napake, učenec kljub učiteljevi pomoči deklamacije ne pripelje do konca. Govor ni tekoč, glasnost ni primerna.

IV. DOMAČE BRANJE

Učenci bodo v šolskem letu za domače branje prebrali vsaj tri knjige. Vsaj eno od njih si bodo izbrali sami, ostale bodo predvidoma izbrane med literarnimi deli, ki jih v skladu z učnim načrtom izbere učitelj.

Poznavanje vsebine domačega branja lahko učenec izkaže na različne načine; ena od možnosti je z zapisom glavnih podatkov o knjigi, ustno/pisno obnovo vsebine, s pogovorom o književnih osebah, motivih, ideji ..., z reševanjem oz. opravljanjem

ustvarjalnih nalog in izražanjem lastnega mnenja o literarnem delu. Druge oblike preverjanja in/ali ocenjevanja so lahko npr.: govorni nastop, pisanje dnevnika branja, tvorba daljših in/ali krajših (ne)umetnostnih besedil, pisanje testov za preverjanje in/ali ocenjevanje poznavanje vsebine ter druge (domače) naloge, ki jih po avtonomni presoji določi učitelj.

Učitelj lahko domače branje oceni, lahko pa se odloči, da je neocenjeno (opravil/ni opravil). Če se učitelj odloči za ocenjevanje, lahko domače branje oceni kot samostojni vsebinski sklop, lahko pa je domače branje priključeno vsebinam, ki so predmet ocenjevanja pri pisnem ali ustnem ocenjevanju. V obeh primerih je ocenjevanje napovedano.

Če učenec knjige ni prebral, učitelj ponovno preveri (in lahko tudi oceni) njegovo poznavanje vsebine.

V. (AVTENTIČNE) NALOGE

Če se učitelj odloči za ocenjevanje določene (avtentične) naloge, vrednotenje sledi spodnjim merilom.

OPISNI KRITERIJI ZA VREDNOTENJE (AVTENTIČNIH) NALOG

OCENA:	MERILA:
odlično (5)	Učenec je nalogo opravil ustrezno, celovito in prepričljivo, pri nekaterih nalogah je izkazal izjemno znanje, izvirnost ali ustvarjalnost. Vsebinskih napak ni. Učenec je ustrezno upošteval predvideno zgradbo in obseg. Besedilo je jezikovno in slogovno dobro – izražanje je bogato, napak skoraj ni.
prav dobro (4)	Učenec je nalogo opravil ustrezno, celovito in prepričljivo. Vsebinskih napak ni. Učenec je ustrezno upošteval predvideno zgradbo in obseg. Besedilo je jezikovno in slogovno dobro – v njem je nekaj manjših napak.

dobro (3)	Učenec je nalogo opravil, toda mestoma nenatančno ali drugače neustrezno (npr. naloga ima vsebinske napake, ne sledi zahtevam v navodilih ipd.). Učenec je ustrezno upošteval zgradbo ali obseg. Besedilo je jezikovno in slogovno povprečno – v njem je nekaj večjih ali več manjših napak.
zadostno (2)	Učenec je nalogo opravil, toda nenatančno in drugače neustrezno (npr. naloga ima vsebinske napake, ne sledi zahtevam v navodilih ipd.). Učenec ni upošteval zgradbe in obsega. Besedilo je jezikovno in slogovno šibko – v njem je veliko napak, a se v veliki meri ponavljajo.
nezadostno (1)	Učenec naloge ni opravil./ Vsebina učenčeve naloge ni v skladu z navodili./ Učenec je nalogo opravil, a premalo natančno oz. nenatančno in tudi drugače neustrezno (npr. naloga ima veliko vsebinskih napak, ne sledi zahtevam v navodilih ipd.). Učenec ni upošteval zgradbe in obsega. Besedilo je jezikovno in slogovno šibko – v njem je veliko raznovrstnih napak.

VI. DRUGO

Druge ocene lahko po avtonomni presoji učitelja učenec pridobi z/s:

- izkazanim znanjem pri preverjanju znanja,
- rednim obiskovanjem dodatnega pouka in vestnim sodelovanjem,
- uspešnostjo na tekmovanju za Cankarjevo in/ali Vodnikovo priznanje,
- uspešnostjo pri nacionalnem preverjanju znanja,
- izjemnimi uspehi na predstavah, javnih nastopih,
- drugim dodatnim ali obveznim delom, ki ga kot izjemno ovrednoti učitelj.

VII. ZAKLJUČEVANJE OCEN

Pri rednem ocenjevanju in zaključevanju ocen se upošteva tudi sprotno delo (npr. domače naloge, pripravljenost pri preverjanju znanja), sodelovanje pri pouku, odnos do predmeta (npr. redno prinašanje učnih pripomočkov) ter urejenost zvezkov in delovnih zvezkov (čitljivost, ustrezna oblika zapisa – naslov, datum, rob, odstavek, jezikovna pravilnost, vsa snov in rešene vse zahtevane naloge), opravljena bralna

značka ... Učitelj ob koncu pouka zaključi oceno, upoštevajoč ocene in predhodni zapis v tem odstavku. Pri določanju končne ocene je učitelj avtonomen.

VIII. IZPITI

Popravni in predmetni izpit obsega pisni in ustni del. Pisni del traja praviloma 45 minut in največ 60 minut, ustni del pa največ 30 minut.

IX. PROJEKT BRALNA ZNAČKA

Za osvojitve bralne značke učenec prebere določeno število knjig s seznama ali tudi po lastnem izboru in jih ustno predstavi. Učenec, ki želi uspešno opraviti bralno značko, mora do konca prvega ocenjevalnega obdobja opraviti vsaj polovico obveznosti tekočega šolskega leta.

Sklepi veljajo do preklica.

Članice aktiva:

Anja Adamič

Maja Gole Premrl

Petra Špiletič Latin

Marjeta Šilc Marincelj

Kočevje, september 2024

Vodja aktiva:

Petra Špiletič Latin